

4. Udbyttets Fordeling mellem de berettigede.

Ligesom i Frankrig findes der her en Mængde forskellige Fordelingsgrundlag.

Det almindeligste er dog, at Udbyttet fordeles imellem Arbejderne *i Forhold til den Løn*, som hver enkelt af dem har indtjent i det forløbne Aar, i visse Tilfælde saaledes at Overarbejdsbetaling ikke medregnes; indenfor de fleste Gasværker og i et enkelt andet Tilfælde bortses der fra Akkordoverskudet, saaledes at Fordelingen alene finder Sted paa Grundlag af Timelønnen.

Ved Opgørelsen af Lønnen er det i næsten alle Gasværker og i enkelte andre Tilfælde fastsat, at den Tid, der — indenfor en vis Maksimumsgrænse, i Almindelighed to Maaneder — er gaaet tabt paa Grund af Sygdom, vil være at tage i Betragtning med en anslaaet, gennemsnitlig Fortjeneste, medens anden mistet Arbejdstid ikke kan medtages. Et andet Firma har ogsaa denne sidste Bestemmelse, men giver samtidig Arbejderne Adgang til gennem Overarbejde at indtjene saaledes mistet Tid; en Times Overarbejde regnes lig med 2 mistede Timer.

I andre Tilfælde baseres Fordelingen paa *Tjenestetidens Længde*, og i atter andre Tilfælde kombineres forskellige Forhold, saaledes f. Eks. Løn og Tjenestetid, Løn og Alder, Løn og Beskæftigelsens Art, eller der finder en Kombination Sted af hele 3 af disse Forhold, f. Eks. saaledes, at Løn, Tjenestetid og Beskæftigelsens Art kombineres.

I et stort Antal Tilfælde er Udbytteandelens Fordeling mellem de berettigede ikke bestemt gennem paa Forhaand fastsatte Regler, men afhænger — helt eller delvist — af Arbejdsgiverens Forgodtbefindende. Denne tager da Hensyn til forskellige Faktorer.

I de Tilfælde, hvor Udbyttedelingen foreligger i Form af en med Virksomhedens Udbytte varierende Rente af de af Arbejderne hos Firmaet anbragte Sparemidler, bestemmes Arbejdernes Udbytteandel jo alene ved Størrelsen af det indskudte Beløb; ofte saaledes at Udbyttets Størrelse begrænses paa forskellig Maade.

5. Anvendelsen af den indtjente Udbytteandel.

De Maader, hvorpaa den af Arbejderen erhvervede Udbytteandel (Bonus), skal anvendes, kan i det store og hele deles i følgende:

- a. *Kontant* Udbetaling.
- b. Hensættelse paa *Konto i Firmaet*.
- c. Anbringelse i *Pensionsfond* eller lign.
- d. Erhvervelse af *Andel i Virksomhedens Kapital*.
- e. *Kombination* af flere af fornævnte Systemer.

Om de enkelte Systemer skal følgende bemærkes:

a. K o n t a n t U d b e t a l i n g.

Denne finder Sted indenfor 87 af de 182 Virksomheder, der stadig havde Udbyttedeling i 1919.

I Almindelighed finder Udbetalingen Sted een Gang aarlig, men i enkelte Tilfælde udbetales Andelen — for i højere Grad at stimulere Arbejderne — halvaarsvis eller endogsaa hvert Kvartal eller hver Maaned. Firmaet »*British Cyanides Co.*« har med samme Formaal for Øje indført et System, hvorefter en Del af Udbyttet udbetales med ugentlige Mellemrum i det følgende Aar.

Et enkelt Firma har etableret en 3-aarig Turnus, saaledes at Udbytteandelen vel *beregnes* hvert Aar, men kun udbetales hvert 3die, medmindre Arbejdsgiveren ønsker